

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **dedičskej veci po poručiťke H. K.**, rodenej G., zomrelej X., naposledy bývajúcej v J., vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 26 D 2083/2010, o dovolaní M. K., bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. Oľgou Michalíkovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Francisciho č. 35, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 21. júla 2011 sp. zn. 18 CoD 3/2011 takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 21. júla 2011 sp. zn. 18 CoD 3/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove označeným uznesením odmietol odvolanie dediča M. K. proti uzneseniu Okresného súdu v Prešove z 19. mája 2011 č. k. 26 D 2083/2010 - 35, ktorým bolo zastavené dedičské konanie po poručiťke a ktorým bolo rozhodnuté aj o odmene a náhrade hotových výdavkov notárky Mgr. Alexandry Kučečkovej. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že právna zástupkyňa dediča M. K. prevzala rozhodnutie súdu prvého stupňa dňa 23.5.2011. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania podľa § 204 ods. 1 O. s. p. uplynula menovanému dňa 7.6.2011 (štvrtok), pričom odvolanie bolo podané na pošte až dňa 13.6.2011, teda neskoro.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie M. K. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že napadnutými uzneseniami mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukazoval na to, že odvolací súd sa pri posudzovaní plynutia lehoty na podanie odvolania neriadil ustanovením § 204 ods. 2 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskorenosti, ak záver súdu o otázke včasnosti podaného odvolania nie je správny.

Podľa § 218 ods. 1 O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Podľa § 204 ods. 1 O. s. p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 204 ods. 2 O. s. p. odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

Podľa § 175h ods. 1 O. s. p. ak porúčiteľ nezanechal majetok, súd konanie zastaví. Podľa § 175h ods. 3 O. s. p. proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 sa nemožno odvolať.

Podľa § 374 ods. 4 O. s. p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

V predmetnej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolací súd odvolanie dediča M. K. odmietol z dôvodu, že bolo podané po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty určenej na jeho podanie, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou pričom obsahovalo poučenie o tom, že proti výroku uznesenia o zastavení konania odvolanie nie je prípustné, že zastavenie konania bolo odôvodnené § 175h ods. 1 O. s. p. a že neprípustnosť odvolania bola vyvodená z odseku 3 tohto ustanovenia.

Keďže v zmysle citovaného ustanovenia § 374 ods. 4 O. s. p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka je vždy prípustné odvolanie, poučenie o neprípustnosti odvolania proti výroku uznesenia súdu prvého stupňa o zastavení konania nebolo správne. Táto nesprávnosť mala v zmysle citovaného ustanovenia § 204 ods. 2 O. s. p. za následok možnosť podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia uznesenia. Pretože dedič M. K. podal odvolanie

21. deň plynutia trojmesačnej lehoty na podanie odvolania, podal ho včas. Záver odvolacieho súdu o zmeškaní lehoty na podanie odvolania zo strany dediča preto nebol správny.

Ak teda odvolací súd odmietol odvolanie dediča M. K. ako oneskorene podané bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal mu týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O. s. p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O. s. p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolací súd však považuje za potrebné poznamenať, že vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnej veci bolo odvolaním napadnuté rozhodnutie súdneho úradníka, voči ktorému inak zákon odvolanie nepripúšťa (§ 175h ods. 3 O. s. p.), došlo podaním odvolania zo zákona (§ 374 ods. 4 posledná veta) k zrušeniu tohto rozhodnutia so súčasným vznikom povinnosti sudcu opätovne vo veci rozhodnúť. V dôsledku „vybavenia“ odvolania zo zákona bude povinnosťou odvolacieho súdu v ďalšom konaní vrátiť spis okresnému súdu bez vydania rozhodnutia ako nesprávne predložený.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. augusta 2012

JUDr. Rudolf Č i r č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová